

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA NANE

YATOKANAYO NA KIKAO CHA SABA

13 SEPTEMBER, 2017

MKUTANO WA NANE

KIKAO CHA SABA TAREHE 13 SEPTEMBER, 2017

I. DUA:

Saa 3.00 Asubuhi Mhe. Job Ndugai (Spika) alisoma Dua na kuongoza Kikao cha Bunge.

Makatibu mezani:

1. Ndugu Joshua Chamwela
2. Ndugu Lawrence Makigi

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

- (i) Mhe. Prof. Makame Mnyaa Mbarawa aliwasilisha Mezani Maelezo ya Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017 (The Railway Bill, 2017).
- (ii) Mhe. Mohammed Chuachua aliwasilisha Mezani Maoni ya Kamati ya Miundombinu kuhusu Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017.
- (iii) Mhe. Willy Quambalo aliwasilisha Mezani Maoni ya Kambi ya Upinzani kuhusu Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017.

III. MASWALI

OFISI YA RAIS (TAMISEMI)

Maswali yafuatayo yaliulizwa:-

Swali Na. 82: Mhe. George Malima Lubeleje

Nyongeza: Mhe. George Malima Lubeleje

Mhe. Kangi Alphaxard Lugola

WIZARA YA NISHATI NA MADINI

Swali Na. 83: Mhe. Mohammed Omary Mchengerwa

Nyongeza: Mhe. Venance Mwamoto (kny. Mhe. Mohammed Omary Mchengerwa)
Mhe. Venance Mwamoto
Mhe. Zuberi Mohammed Kuchauka

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO

Swali Na. 84: Mhe. Khadija Nassir Ali

Nyongeza: Mhe. Khadija Nassir Ali

Swali Na. 85: Mhe. Stella Ikupa Alex

Nyongeza: Mhe. Stella Ikupa Alex

FEDHA NA MIPANGO

Swali Na. 86: Mhe. Elias John Kwandikwa

Nyongeza: Mhe. Elias John Kwandikwa

Swali Na. 87: Mhe. Cecilia Daniel Paresso

Nyongeza: Mhe. Cecilia Daniel Paresso
Mhe. Dkt. Pudenciana Kikwembe
Mhe. Pauline Philip Gekul

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI

Swali Na. 88: Mhe. Daniel Edward Mtuka

Nyongeza: Mhe. Daniel Edward Mtuka

Swali Na. 89: Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki

Nyongeza: Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki
Mhe. Richard Mganga Ndassa
Mhe. Stanslaus Haroon Nyongo

Swali Na. 90: Mhe. Magdalena Hamis Sakaya

Nyongeza: Mhe. Magdalena Hamis Sakaya

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII

Swali Na. 91: Mhe. Goodluck Asaph Mlinga (liliulizwa na Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda)

Nyongeza: Mhe. Dkt. Hadji Hussein Mponda
Mhe. Mwita Mwikabe Waitara

Swali Na. 92: Mhe. Nagenjwa Livingstone Kaboyoka

Nyongeza: Mhe. Nagenjwa Livingstone Kaboyoka

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, SANAA NA MICHEZO

Swali Na. 93: Mhe. Innocent Sebba Bilakwate

Nyongeza: Mhe. Innocent Sebba Bilakwate
Mhe. Susan Anselim Lyimo

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI

Swali Na. 94: Mhe. Eng. Atashasta Justus Nditiye

Nyongeza: Mhe. Eng. Atashasta Justus Nditiye

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA

Swali Na. 95: Mhe. Gimbi Dotto Masaba

Nyongeza: Mhe. Gimbi Dotto Masaba

IV. MATANGAZO

- Wageni mbalimbali waliokuwepo Bungeni walitambulishwa akiwemo Balozi wa Uingereza Tanzania.

V. MAAMUZI YA SPIKA

Mhe. Spika alitoa Uamuzi WA KUMFIKISHA Mhe. Zitto Zuberi Kabwe kwenye Kamati ya Haki, Maadilina Madaraka ya Bunge kwa Mara ya Pili kufuatia Kitendo chake cha kuendelea kudhalilisha Muhimili wa Bunge kwenye Mitandao ya kijamii ambapo imekaririwa akisema heshima ya Bunge imeporomka na kufanya mlinganisho wa utendaji wa Viongozi wa Mabunge yaliyopita na Bunge hili.

VI. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI

Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017 [*The Railways Bill, 2017*].

- Mhe. Makame Mnyaa Mbarawa alitoa maelekezo ya Muswada ya kutoa oja kuwa Muswada huo sasa usomwe Mara ya Pili na kujadiliwa na Bunge.

- Mhe. Selemani Said Kakoso alisoma Maoni na Ushauri wa Kamati kuhusu Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017.
- Mhe. Quambalo Willy Qulwi alisoma Maoni ya Kambi Rasmi ya Upinzani Bungeni kuhusu Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017.

Mjadala wa Wabunge ulianza kama ifuatavyo:-

1.	Mhe. Magdalena Hamisi Sakaya	-	CUF
2.	Mhe. Japhary Raphael Michael	-	CHADEMA
3.	Mhe. Emmanuel Mwakasaka	-	CCM
4.	Mhe. Anna Richard Lupembe	-	CCM
5.	Mhe. Frank George Mwakajoka	-	CHADEMA
6.	Mhe. Hussein Mohammed Bashe	-	CCM
7.	Mhe. Mussa Rashid Ntimizi	-	CCM
8.	Mhe. Margareth Simwanza Sitta	-	CCM

Mtoa Hoja Prof. Makame Mbarawa alipewa fursa ya kuhitimisha Hoja yake na kutoa ufafanuzi wa Hoja zilizotolewa wakati wa mjadala alitoa hoja na iliungwa mkono.

KAMATI YA BUNGE ZIMA

Bunge liliingia katika hatua ya Kamati ya Bunge Zima na kuanza kupitia Muswada Ibara kwa Ibara na kupitisha Muswada wote pamoja na marekebicho yaliyopendekezwa na Serikali.

TAARIFA YA MTOA HOJA

Baada ya Bunge kurejea na Mtoa Hoja alitoa Taarifa ya Kazi ya Kamati, na kutoa Hoja kwamba Bunge sasa likubali na kupitisha Muswada huo, Bunge lilihojiwa na kupitisha Muswada.

MUSWADA KUSOMA MARA YA TATU

Muswada wa Sheria ya Reli wa Mwaka 2017 ulisomwa Mara ya Tatu kisha Naibu Spika alitangaza kuwa Bunge limeshakamilisha kazi yake na hatua inayofuata ni Mhe. Rais kusaini ili iwe Sheria kamili.

VII. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 7.10 Mchana Naibu Spika aliiahirisha Bunge hadi tarehe 14/9/2017 saa 3.00 Asubuhi.